

Де го Криско чука, де го СЕМ пука

Иво Атанасов

Де го чукаш, де се пука!" - казва поговорката за случаите, когато планираш или очакваш едно, а излиза съвсем друго. Валидността на този фразеологизъм бе потвърдена и от коментарите след гневното писмо на зрителка до СЕМ във връзка с песента "Видимо доволни" на Криско и Мария Илиева. Достатъчно бе регулаторът да обяви, че на база на сигнала ще осъществи проверка, че като наизскачаха цели плеяди от борци, чак свят да ти се завие. Но не борци примерно срещу назадничавия родителски контрол или срещу прекомерно строгите порядки в училище, мобилизирали на времето съпротивителните сили и на моето поколение. Не и срещу политиката на поредното правителство, нито пък - сакън! - срещу системата. Нароилите се бунтари се опълчват срещу... цензурата.

Най-меко казано, нелепо е да се говори за цензура в страна, в която няма никакви прегради пред масовото опростачване, освен наложените от европейските норми и в немалка степен, уви, побългарени. В държава, в която властта си признава, че се разбира с хората тъкмо когато и защото са прости. "Не сме Северна Корея!" - възкликна известен продуцент и тази реакция е типична за повечето противници на въображаемата цензура. Те са убедени, че забраните са нашенска приумица и патент на социализма. Кой да им каже, че когато през 1966 г. "Бийтълс" в България все пак се слушаха, пееха и дори пускаха по радиото, излъчването на песните им беше забранено на цялата територия на САЩ. А в Лонгвил, щата Тексас, техни плочи дори бяха публично изгорени. И то даже не заради предизвикателни текстове, а заради изявлението на Джон Ленън, че ливърпулската четворка е по-популярна и от Исус Христос. При добро желание бунтарите биха могли да си припомнят поне закриването на Олимпиадата в Пекин през 2008 г., когато от песента на "Лед Цепелин" Whole Lotta Love заради думите I'm gonna give you every inch of my love (Ще ти дам всеки инч от любовта си) беше махнат целият трети куплет. Тъкмо това е грижата за добрите нрави, чиито смисъл някои все се правят, че не разбират, защото никъде не бил записан черно на бяло.

При тези нагласи не е чудно, че във фокуса на недоволството най-често е СЕМ. Той е виновен, когато бездейства, но и когато действа. Когато закъсне, но и когато избърза. Когато си затваря очите, но и когато глобява. Виновен е дори, когато предприема нещо не по своя инициатива, а защото е сезиран. Критикува се на едро, без ни най-малка представа за правомощията на регулатора. Без да се знае, че СЕМ не може да спира предаване, песен, филм или каквото и да е. И че той не е последна инстанция, наказателните му постановления подлежат на обжалване. А съдът понякога отменя глоба за телевизия, на чийто екран в гледано и от деца време известна сексоложка цветисто е инструктирала аудиторията как се прави фелацио. С мотив, че подобни демонстрации на плътска техника не скандализират обществото, защото неговият праг на чувствителност вече бил достатъчно висок. Това, разбира се, остава скрито за публиката, контрата и в тези случаи е у регулатора.

"Музиката не е възпитателен уред" - каза в разгърналата се полемика Криско. Децата трябва да се възпитават в семейството и в училище." За тази своя песен той несъмнено е прав - тя не възпитава. Но тя формира. Дава пример за подражание, внушава модел за поведение. Представя секса като животински акт, в който "човешкото" е само пиенето и друсането. Любовта тук отсъства не само като дума, но липсва и в контекста.

Романтичният някога Съни бийч вече е Слънчака, сексът е пукане, а от момичето се иска да покаже как се мята, как го движи и как се бара.

Не само според Криско работа най-вече на семейството е да се изправи срещу мощното цунами на невъзпитаващата музика. Но как да го стори, като всеки трети брак се разпада, а в големите градове - дори всеки втори? И като се знае, че формирането на немалко от сегашните майки и татковци бе повлияно от най-първите след промените вълни на простотия и пошлост. Ако родителите са се възторгвали по "само да те гепна, дънките ш`ти цепна" и "ох, банана, кеф ми става, щом го хвана", трудно е да си представим, че ще насочват децата си към нещо, по-различно от сегашното пукане, мятане и баране.

В тази ситуация едва ли най-доброто е обществото не просто да стои със скръстени ръце, но и да реагира срещу всеки опит нещо да се промени. Още повече, че в случая проблемът е не само в пошлостта на песента, но и - най-вече - в преценката на една телевизия, че тъкмо тя е подходящият поздрав за деца!? Това говори за извънредно ниското ниво на саморегулация в тази медия, и то когато пряко се нарушава законов текст, свързан с неподходящо за деца съдържание. Ето защо евентуалната санкция срещу такъв оператор може да звучи като цензура само в ушите на онзи, който си представя демокрацията като система без каквито и да е правила.